

Oponentní posudek diplomové práce
Název práce: Teologie společenství Dvanáct kmenů
Autor práce: Bc. Anna Pokorná

Autorka ve své práci zvolila náročné téma. Rozhodla se identifikovat a kriticky analyzovat teologická východiska pospolitého života a zbožnosti nového náboženského hnutí zvaného Dvanáct kmenů.

Autorka svou práci přehledně člení do sedmi kapitol. V první kapitole pojednává o zvolených metodických postupech. Ve druhé analyzuje historický a společenský kontext vzniku a vývoje sledovaného společenství. Ve třetí kapitole se zaměřuje na principiální východiska formulování závazné nauky v rámci zkoumaného hnutí. Čtvrtou kapitolu věnuje klíčovým teologickým tématům Starého zákona, jak jim rozumějí vedoucí představitelé hnutí Dvanáct kmenů. V následující kapitole se pak zaměřuje na klíčová témata Nového zákona a šestá kapitola pojednává biblická východiska eschatologických očekávání. V sedmé kapitole pak autorka dokládá konkrétní praktická uskutečnění teologických nauk v životě společenství Dvanáct kmenů.

Svou práci autorka člení logicky a přehledně, jednotlivé tematické okruhy ústrojně propojuje s ostatními dílčími tematickými celky práce. Všechny klíčové oddíly práce jsou opatřeny shrnující bilancí a kritickým komentářem představených výsledků bádání.

Vedle odborné literatury, věnované dějinám a povaze hnutí Dvanáct kmenů, autorka prostudovala texty, které toto hnutí adresuje širší veřejnosti, a také interní texty obsahující klíčové výpovědi týkající se teologické orientace hnutí. Vedle toho autorka provedla sérii zúčastněných pozorování v prostředí zkoumaného hnutí a několik rozhovorů s jeho příslušníky. Na všechny tyto informační zdroje autorka ve své práci průběžně odkazuje. Zároveň konfrontuje zkoumané teologické nauky hnutí Dvanáct kmenů s poznatky historicko-kritické biblistiky.

Autorčinu práci je třeba pochválit za opravdu nadstandardní šíři záběru a rozsah provedeného bádání, skvělé zakotvení v relevantní primární i sekundární literatuře a logické a dobře promyšlené rozvržení celkové architektury práce.

Jako oponent musím práci vytknout překvapivě časté jazykové a stylistické chyby, které jinak vynikající práci zbytečně hyzdí. Práce je z mnoha hledisek opravdu nadstandardní, na druhou stranu však obsahuje velké množství jazykových, stylistických a technických nedostatků, např. v poznámkách pod čarou.

Práci bych dále vytkl poněkud náhodnou volbu biblických komentářů a studií, se kterými autorka konfrontuje výklady klíčových pasáží Starého a Nového zákona, jak jsou tradovány v rámci hnutí Dvanáct kmenů. Domnívám se, že porovnání zjištěných výkladů, typických pro hnutí Dvanáct kmenů, s výsledky historicko-kritického biblického bádání nebylo nutné. Pokud se pro něj autorka přesto rozhodla, měla by být daleko lépe zdůvodněna volba právě oněch několika biblických komentářů a studií, které ve své práci prezentuje jako standardní díla z hlediska moderní vědecké biblistiky. Zvláště nápadné je to v případě základních antropologických výpovědí Starého zákona, týkajících se stvoření člověka a vzájemných vztahů muže a ženy. Vzhledem k tomu, že se jedná o klíčová témata nejen biblistiky, ale také systematické teologie, musela by autorka specifické výklady hnutí Dvanáct kmenů zasadit do širších souvislostí dějin výkladu příslušných starozákonních výpovědí a intenzivní odborné diskuse na toto téma.

Poslední kritická připomínka se týká závěru. Po pročtení kvalitní a skvěle podložené práce je lakonický závěr jistým zklamáním. Autorce zřejmě došel dech, takže namísto zásadního hutného shrnutí badatelského výtěžku nabízí uspěchaný závěr v podobě tří stručných odstavců (rozsahem připomínající anotaci na začátku práce).

Závěrem shrnuji: vzhledem k uvedeným silným i méně silným stránkám práce navrhuji hodnocení A až B.

V Praze 27. ledna 2017
Pavel Hošek